

รอบปี 2548...การเปลี่ยนแปลงสำคัญในภาคการเงินการธนาคารจีน (ตอนจบ)

สาขาธนาคารต่างชาติสามารถทำธุรกรรมในสกุลเงินหยวนเพิ่มอีก 7 พื้นที่

เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2548 China Banking Regulatory Commission (CBRC) อนุญาตให้สาขาธนาคารต่างชาติสามารถทำธุรกรรมในสกุลเงินหยวนกับบริษัทท้องถิ่นเพิ่มขึ้นในอีก 7 เมือง คือ เมืองชานไห่ (มณฑลกว่างตุง) เมืองหนิงโป (มณฑลซานตง) เมืองฮาร์บิน (เมืองหลวงของมณฑลเฮย์หลงเจียง) เมืองฉางชุน (เมืองหลวงของมณฑลจี๋หลิน) เมืองหลานโจว (เมืองหลวงของมณฑลกานซู) เมืองยินฉวน (เมืองหลวงของเขตปกครองตนเองหนิงเซี่ยหุย) และเมืองหนานหนิง (เมืองหลวงของเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง) จากเดิมที่อนุญาตอยู่แล้วใน 18 เมือง (ได้แก่ เซี่ยงไฮ้ เทียนจิน ฉงชิ่ง ปักกิ่ง เซินเจิ้น ต้าเหลียน กว่างโจว จูไห่ ชิงเต่า หนานจิง หูชอัน จีหนาน ฝูโจว ฉิงตู กุนหมิง เซี่ยเหมิน ซื่ออัน และเฉิ่นหยาง) รวมกับที่อนุญาตใหม่เป็น 25 เมือง ทั้งนี้ จีนต้องอนุญาตให้สาขาธนาคารต่างชาติสามารถทำธุรกรรมในสกุลเงินหยวนกับบริษัทท้องถิ่นในจีนได้ทั่วทั้งประเทศภายในวันที่ 11 ธันวาคม 2549 ตามพันธะที่ให้กับ WTO ทั้งนี้ สาขาธนาคารต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรมดังกล่าว จะต้องมีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 600 ล้านดอลลาร์ และต้องอยู่ในรูปสกุลเงินหยวนไม่น้อยกว่า 400 ล้านดอลลาร์

ทยอยแปรรูปธนาคารกลุ่ม Big Four

ในปี 2548 นี้ รัฐบาลจีนได้เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในธนาคารของรัฐทั้ง 4 แห่ง หรือกลุ่ม "Big Four" เพื่อช่วยให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐได้เรียนรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการให้บริการทางการเงินจากธนาคารต่างชาติ อันจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่ม "Big Four" อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทางการจีนอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นในธนาคารทุกประเภทของจีนรวมกันสูงสุดได้ไม่เกิน 25% และถือหุ้นในธนาคารของจีนแต่ละธนาคารได้ไม่เกิน 20% เพื่อป้องกันการผูกขาดในธุรกิจธนาคารของจีน

ในรอบปี 2548 มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาซื้อหุ้นของ 3 ธนาคารในกลุ่ม "Big Four" ดังนี้

China Construction Bank Corporation : CCBC

- 17 มิถุนายน 2548 Bank of America Corporation หรือ BOA (ธนาคารที่มีสินทรัพย์มากเป็นอันดับ 3 ของสหรัฐฯ โดยมีสินทรัพย์ราว 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ตกลงซื้อหุ้นของ CCBC เพิ่มขึ้นอีก 9% มูลค่าราว 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้ BOA ถือหุ้นของ CCBC รวม 19.5% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

- 1 กรกฎาคม 2548 Temasek Holdings (Private) Limited of Singapore ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านการลงทุนของรัฐบาลสิงคโปร์ ได้ซื้อหุ้น 5.1% ของ CCBC มูลค่า 2.47 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

Bank of China : BOC

- 18 สิงหาคม 2548 Royal Bank of Scotland Group หรือ RBS (เป็นธนาคารที่ปล่อยสินเชื่อมากเป็นอันดับ 2 ของยุโรป) Merrill Lynch และนาย Li Ka-shing มหาเศรษฐีชาวฮ่องกง ตกลงร่วมกันเข้าซื้อหุ้นจำนวน 10%

ของ BOC มูลค่า 3.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแบ่งเป็นการลงทุนจาก RBS 1.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และการร่วมลงทุนระหว่าง Merrill Lynch กับนาย Li Ka-shing รวมกัน 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

- 31 สิงหาคม 2548 Temasek ได้เสนอซื้อหุ้นจำนวน 10% ของ BOC มูลค่า 3.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ถูกทางการจีนปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่า Temasek ถือหุ้นรวมในธนาคารจีนในสัดส่วนค่อนข้างสูง กล่าวคือ ถือหุ้น CCBC 5.1% และธนาคารไชน่า หมินเซิง 4.55% อย่างไรก็ตาม เมื่อต้นเดือนมกราคม 2549 ทางการจีนได้อนุมัติในเบื้องต้นให้ Temasek ซื้อหุ้นจำนวน 5% ของ BOC มูลค่า 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แล้ว

Industrial and Commercial Bank of China : ICBC

- 23 ธันวาคม 2548 ทางการจีนอนุมัติในเบื้องต้นให้กลุ่มนักลงทุนต่างชาติ ได้แก่ Goldman Sachs Group Inc., Allianz AG และ American Express Co. ซื้อหุ้นจำนวน 10% ของ ICBC มูลค่าสูงถึง 3.78 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นมูลค่าการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศที่สูงที่สุดในภาคการเงินการธนาคารของจีน และได้มีการลงนามซื้อขายเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2549 โดยแบ่งเป็น Goldman Sachs Group Inc. ถือหุ้น 7% มูลค่า 2.58 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ Allianz AG ถือหุ้น 2.5% มูลค่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ American Express Co. ถือหุ้น 0.5% มูลค่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามข้อตกลงในการซื้อหุ้นของ ICBC ในครั้งนี้ Goldman Sachs Group Inc. จะช่วยปรับปรุงการจัดการองค์กร การบริหารความเสี่ยงและการตรวจสอบภายใน Allianz AG จะช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านประกันภัย ส่วน American Express Co. จะช่วยแนะนำการวางกลยุทธ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์บัตรเครดิต

สำหรับ **Agricultural Bank of China : ABC** ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารงานที่ค่อนข้างซับซ้อน เนื่องจากเน้นปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเกษตรเป็นหลัก ทำให้มีสินทรัพย์เสี่ยงจำนวนมาก ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมา ABC ยังไม่ได้ปรับโครงสร้างองค์กรเช่นเดียวกับธนาคารของรัฐทั้ง 3 แห่งข้างต้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าทางการจีนจะอนุมัติแผนปรับโครงสร้างและอัดฉีดเงินให้แก่ ABC ภายในปี 2549 ซึ่งคาดว่าจะช่วยให้เห็นการลงทุนต่างชาติสนใจเข้ามาลงทุนในธนาคารแห่งนี้ยิ่งขึ้น

NPLs Ratio ธนาคารพาณิชย์หลักในจีนลดลงต่ำสุด

ในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารกลางจีนได้เร่งปฏิรูประบบธนาคารในประเทศ ด้วยการกำกับดูแลการดำเนินงาน รวมถึงการตรวจสอบระบบการจัดทำบัญชีและสมดุลของธนาคารอย่างเข้มงวดมากขึ้น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อีกทั้งเพื่อปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประกอบกับทางการจีนยังได้อัดฉีดเงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ของรัฐอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2548 สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อปริมาณสินเชื่อรวมทั้งระบบ (Non-performing Loans per Total Loans : NPLs Ratio) ของธนาคารพาณิชย์หลัก* (Main Commercial Banks) ของจีน ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 8.9% เทียบกับ 13.21% ณ สิ้นปี 2547 และ 17.8% ณ สิ้นปี 2546 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ NPLs Ratio ของระบบธนาคารพาณิชย์หลักในจีนลดลงต่ำกว่า 10%

* ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ของรัฐทั้ง 4 แห่ง และ Joint Stock Commercial Bank ซึ่งเป็นธนาคารที่เกิดจากการร่วมทุนกันระหว่างธนาคารท้องถิ่นของจีนกับธนาคารต่างชาติ หรือเป็นการร่วมทุนกันระหว่างธนาคารท้องถิ่นด้วยตัวเอง ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป ปัจจุบันมี 12 แห่ง ที่สำคัญ อาทิ Bank of Communications, China Merchants Bank และ Guangdong Development Bank ฯลฯ